

Telepítési útmutató

Használt programok:

- Visual Studio Code
- Apache Netbeans
- Node.js
- Wildfly
- MAMP
- Postman

Használt program nyelvek:

- Java
- Mysql
- HTML
- CSS
- Typescript

Használt keretrendszerek:

- Angular
- Bootstrap

MAMP letöltése és telepítése:

1. A program letöltése a weboldalukról a számadra legmegfelelőbb operációs rendszerű géphez(MacOS/ Windows) az alábbi linkről:
<https://www.mamp.info/en/downloads/> .
2. Letöltés után a számítógép fájlkezelőjében található letöltések mappában megnyitjuk a *MAMP-MAMP-PRO-5.0.6.exe* nevezetű fájlt és ezzel elindítjuk a telepítőt. Ha esetleg nem *.exe* fájlt tölt le, hanem *.zip-et* akkor ezt egy *winrar vagy egyéb ehhez hasonló program* segítségével ki kell csomagolni utána fentebb említett módon ugyanúgy el indítható a program telepítése.

3. Fájl kicsomagolása, ha zip formátumban töltötte le:
 - 3.1. Ha nincs a számítógépen Winrar vagy egyéb archív fájlokat kezelő program akkor le kell egyet töltened: (Winrar: <https://www.winrar.com/start.html?&L=0>).
 - 3.2. Utána ahová letöltötte a fentebb megemlített programot ott a fájlra jobb egérgomb és *kicsomagolás ide (Extract here)*.
 - 3.3. Ezek után nincs más teendő csak a telepítés elindítása.
4. Ha elindult a telepítő kikell választani, hogy hová szeretnéd telepíteni és utána csak figyelmesen végig kell olvasni mindent és végig kattintgatni.
5. Miután véget ért a telepítés semmi teendő nincs csak el kell indítani a programot. (*Fontos megjegyzések:* ha nincs tárhelyed nem fog elindulni a szerver, a fájlokat szigorúan tilos átnevezni, mert nem fog utána működni.

Backendhez használt programok letöltése és telepítése:

Java Developer Kit letöltése és telepítése:

Ezt az Oracle weboldaláról kell letölteni. Ahhoz, hogy le tud tölteni először regisztrálni kell. Regisztráció során kér cégnevet ide nem kötelező valós cég nevét beírni. Ha megtörtént a regisztráció utána indulhat is a letöltés.

Letöltés menete:

1. Az alábbi linket meg nyitva (<https://www.oracle.com/java/technologies/javase/jdk17-0-13-later-archive-downloads.html>) tölthető le a *17-es jdk* amire szükségünk lesz.
2. Itt lentebb görgetünk és számítógéptől függően azt kell kiválasztani amelyik kompatibilis az operációs rendszerrel (Ha windows-ot használ akkor azt a fájlt válaszd) ezen felül a *.exe* kiterjesztésű fájlt a legcélszerűbb választani.
3. Ezután ahová letöltöttük azt kiválasztunk és elindítjuk a telepítést.
4. Telepítés befejeztével következhet a netbeans telepítése.

Netbeans letöltése és telepítése:

A programot a Netbeans oldaláról kell letölteni az alábbi linken megtalálható <https://netbeans.apache.org/front/main/download/>.

A program letöltése:

1. Az oldalon Download gombra kattintva átdob egy másik oldalra.

2. Ott ki kell választani melyik platformra szeretnéd letölteni (Ha windows akkor az első).
3. Utána kiválasztod hová szeretnéd ezután indulhat a telepítés.

A program telepítése:

A telepítése az eddigiekhez hasonlóan működik.

1. Megnyitod ahová letöltötted a **.exe** fájlt.
2. Rá nyomsz és elindítod a telepítőt.
3. Figyelmesen elolvasva követed a program utasításait és végig kattintgatod.
4. Telepítés befejeztével már használhatod is a programot.

Wildfly letöltése és telepítése:

A program telepítése eltérő a különböző operációs rendszereken ezért mindenhol máshogy kell. A letöltést viszont ugyan arról az oldalról meg tudod tenni az alábbi linken <https://www.wildfly.org/downloads/>

A program letöltése:

1. A fentebb már említett linke rá kattintva bedob az oldalukra.
2. Ott lejjebb görgetve ki kell választani a **wildfly 26.1.1.final** részt.
3. Onnan kiválasztod az első **zip** formátumú fájlt.
4. Ezután kiválasztod, hogy hová szeretnéd és kész is.

A program telepítése Windowsra:

Külön kell engedélyezni az admin felületet is.

1. Csomagold ki a **zip** fájlt egy könyvtárba, pl.: C:\wildfly.
2. Parancssorban navigálj a **bin** mappába, és futtasd a **standalone.bat** fájlt.
3. Hozz létre egy felhasználót ezzel a paranccsal **add-user.bat**
4. Ezután a program végig vezet a felhasználó létrehozásán:
 - **Típus:** válaszd az a opciót (Management User)
 - **Felhasználónév:** pl. admin
 - **Jelszó:** amit szeretnél
 - A további kérdésekre általában nyomj **Enter-t** vagy válaszd az alapértelmezettet (yes/no)
5. Környezeti változó létrehozása:
 - 1.1. Jobb klikk a **"Sajátgép"** vagy **"Ez a gép"** ikonra → **Tulajdonságok**
 - 1.2. **Speciális rendszerbeállítások**
 - 1.3. Kattints a **"Környezeti változók..."** gombra

- 1.4. Alul: **Új** rendszerváltozó Név: WILDFLY_HOME
- 1.5. A **PATH** változót szerkesztve add hozzá: %WILDFLY_HOME%\bin
(vagy a konkrét elérési utat ahová telepítetted)

A program telepítése Macosre:

1. Csomagold ki az alábbi parancs futtatásával `unzip wildfly-30.0.1.Final.zip -d ~/wildfly`
2. Nyisd meg a terminált, navigálj a `bin` mappába, és futtasd a `standalone.sh` fájlt.
3. Hozz létre egy felhasználót ezzel a paranccsal `add-user.sh`
4. Ezután a program végig vezet a felhasználó létrehozásán:
 - ❖ **Típus:** válaszd az a opciót (Management User)
 - ❖ **Felhasználónév:** pl. Admin **Jelszó:** amit szeretnél
 - ❖ A további kérdésekre általában nyomj **Enter-t** vagy válaszd az alapértelmezettet (yes/no).

Postman letöltése és telepítése:

A program letöltése:

1. Nyisd meg az alábbi linket <https://www.postman.com/downloads/>
2. Nyomj rá a gombra ha windowsos géped van.
3. Válaszd ki hová kívánod letölteni.
4. Ez után indulhat a telepítés.

A program telepítése:

1. Megnyitod a mappát ahová letöltötted.
2. Ki választod a letöltött `.exe` fájlt.
3. Rá kattintasz ezzel elindul a telepítő.
4. Követed a telepítő utasításait és végig kattingatod.
5. A telepítés befejeztével már használhatod is.

Frontendhez használt programok letöltése és telepítése:

Visual Studio Code letöltése és telepítése:

A program letöltése:

1. Menj rá az alábbi linkre <https://code.visualstudio.com/download> .
2. Itt válaszd ki a számodra megfelelő platformot.
3. A gomb megnyomása után válaszd ki hová kívánod letölteni.
4. Ez után jöhet a telepítés.

A program telepítése:

1. Megnyitod azt a mappát ahová letöltötted.
2. Ott kiválasztod a **.exe** fájlt.
3. Rá kattintasz a **.exe** fájlra és ezzel elindítod a telepítőt.
4. Telepítés befejezte után már használhatod is a programot.

Node.js letöltése és telepítése:

A program letöltése:

1. Menj rá az alábbi linkre <https://nodejs.org/en/download>
2. Itt válaszd ki a **windows installer**
3. A gomb megnyomása után válaszd ki hová kívánod letölteni.
4. Ez után jöhet a telepítés.

A program telepítése:

1. Megnyitod azt a mappát ahová letöltötted.
2. Ott kiválasztod a **.exe** fájlt.
3. Rá kattintasz a **.exe** fájlra és ezzel elindítod a telepítőt.
4. Követed a telepítő utasításait és végig kattingatod.
5. Telepítés befejezte után már nincs más teendő.

A projecthez használt keretrendszerek telepítése:

Angulár telepítése:

Ehhez már korábban fel kellett telepíteni a node.js-t, mert enélkül nem fog működni

1. Nyisd meg a parancssort rendszergazdaként.

2. Ellenőrizd a node.js verziót `node -v` és `npm -v` parancsal

```
Administrator: Parancssor
Microsoft Windows [Version 10.0.19045.5608]
(c) Microsoft Corporation. Minden jog fenntartva.

C:\Windows\system32>node -v
v22.9.0

C:\Windows\system32>npm -v
10.8.3

C:\Windows\system32>
```

3. Telepítsd az angulárt a `npm install -g @angular/cli` parancsal.

```
C:\Windows\system32>npm install -g @angular/cli
```

4. Ellenőrizd a verziót a `ng version` parancsal.

```
C:\Windows\system32>ng version

Angular CLI
Angular CLI: 18.2.7
Node: 22.9.0
Package Manager: npm 10.8.3
OS: win32 x64

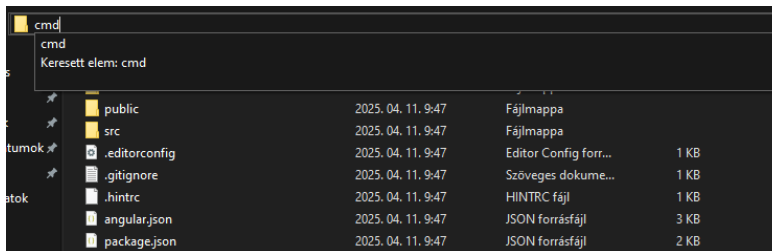
Angular:
...

Package      Version
-----
@angular-devkit/architect    0.1802.7 (cli-only)
@angular-devkit/core        18.2.7 (cli-only)
@angular-devkit/schematics   18.2.7 (cli-only)
@schematics/angular         18.2.7 (cli-only)
```

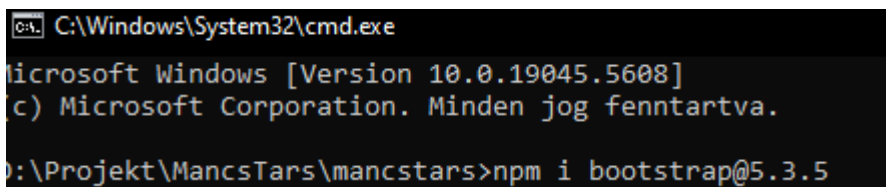
5. Ezután már használhatod is a keretrendszert.
6. Projektet a `ng new projekt-neve` parancsal hozhatsz létre és ahhoz hogy fejlesztői környezetben futtathasd szükséged lesz a `cd projekt-neve` parancsra és a `code .` Parancsra is.
7. Ez után indulhat is a fejlesztés ha szervert szeretnél futtatni szükséged lesz az `ng s -o` parancsra is amit ugyanugy parancssorban kell lefuttatni azon az elérési útvonalon ahol a projekt is található.

Bootstrap telepítése angulárhoz:

1. Nyisd meg a project mappát.
2. Ha bent van a mappában be írod oda hogy cmd.

3. Ezzel megnyílik a parancssor.
4. Nyisd meg az alábbi linket <https://getbootstrap.com/>.
5. Ott kimásolod a `npm i bootstrap@5.3.5` parancsot.
6. Ezt a parancsot beilleszted parancssorba.

7. Miután lefuttattad a parancsot már használhatod is.